

Ekonomisk värdering

DEFINITION

Att dokumentera det ekonomiska värdet på objekt oavsett om de tillhör museet eller är inlånat.

OMFATTNING

Använd denna process när objekt ska värderas ekonomiskt, oavsett om de tillhör museet eller är inlånat. Värderingen utförs oftast i samband med *Försäkring och utställningsgaranti* men kan också utföras innan objekt förvärvas genom inköp.

Förutom för dessa samlingsförvaltningsändamål anses det vanligtvis oetiskt att utföra ekonomiska värderingar av samlingar, särskilt vid ekonomiskt motiverad avyttring. Icoms etiska regler för museer ger vägledning i dessa frågor.

Det är också oklokt att värdera objekt som lämnats in för förfrågan. Villkoren på ankomstblanketten kan uppge att museipersonalen inte har behörighet att ge ekonomiska värderingar och att museet inte ställer sig bakom några ekonomiska värderingar som eventuellt indikerats muntligt eller på ankomstblanketten.

STANDARDEN

Museet ska ha en *policy* för ekonomisk värdering. Policyn kan antingen vara ett fristående dokument eller utgöra en del av museets övergripande samlingsförvaltningspolicy. Oavsett vilket behöver troligen följande frågor övervägas när policyn formuleras:

- Vilka etiska principer kommer att tillämpas vid ekonomisk värdering av objekt?
- Varför kan objekt komma att värderas ekonomiskt?
- Vem får godkänna att ekonomisk värdering utförs?
- Vem har mandat att utföra ekonomisk värdering?
- Vem har tillgång till information om ekonomisk värdering och hur hålls informationen skyddad?
- Hur och hur ofta kommer informationen om den ekonomiska värderingen att uppdateras?

Museet ska också ha en nedskriven *process* som beskriver de steg som ska utföras när ekonomisk värdering utförs. Spectrums föreslagna arbetsrutin är en bra utgångspunkt. Oavsett hur museet väljer att göra, bör museets egen arbetsrutin för processen åtminstone uppnå följande miniminivå:

Miniminivå	Varför är detta viktigt?
Informationen om ekonomisk värdering finns bara tillgänglig när den behövs för samlingsförvaltning och används bara enligt gällande etisk praxis.	Museet kan försäkra vissa eller alla objekt till rätt belopp. Museet använder inte samlingarna som garanti för finansiering vid banklån.
Det finns fastställda och konsekventa metoder för ekonomisk värdering.	De ekonomiska värderingar som erhålls är pålitliga. Ekonomiska värderingar sker inte efter ingivelser från enskilda personer.
Informationen om ekonomisk värdering behandlas konfidentiellt och endast behöriga personer har tillgång till den.	Den ekonomiska värderingen är bara tillgängliga för dem som behöver informationen. Säkerhetsriskerna för högt värderade objekt ökas inte.
Den ekonomiska värderingen hålls uppdaterad.	Felaktiga ekonomiska värderingar används inte när försäkringar förnyas, något som annars kan leda till otillräckligt skydd.

FÖRSLAG PÅ ARBETSROUTIN

■ Att genomföra en ekonomisk värdering enligt museets policy.

Det finns flera andra Spectrumprocesser som kan leda till behov av en ny eller uppdaterad ekonomisk värdering. Övervaka och uppdatera ekonomiska värderingar i de processer där det finns ett behov av det. Till exempel kan den ekonomiska värderingen av ett inlånat objekt förändras under låneperioden. Ekonomisk värdering kan till exempel utföras av intendenten, professionella värderare och långgivare.

Museet behöver komma överens om en rad principer för ekonomisk värdering av olika typer av objekt som till exempel:

- Aktuellt marknadsvärde för jämförbara objekt.
- Originalvärdering eller inköpspris, justerat efter inflation.
- Kostnad för konservering.
- Kostnad för att förvärva ett annat jämförbart objekt, inklusive eventuella transporter och andra kostnader.

Ekonomisk värdering för konserverings- och reparationsändamål kan vara svårt att genomföra. Ett objekt med lågt marknadsvärde kan vara ovärderligt beroende på dess kontext. Om objektet skadas kan det kosta mycket mer än dess ekonomiska värde att återställa.

Inköpspris behöver inte stå i direkt proportion till en värdering. En säljare kan till exempel avsiktligt sälja ett objekt till museet för under marknadsvärdet.

■ ***Om museet inte äger objektet, införskaffa ett skriftligt godkännande för värdering från ägaren.***

Det är viktigt om en tvist skulle uppstå i framtiden.

■ ***Registrera information om värderingsprocessen.***

Det kan inkludera information om specifika tillfällen när ekonomisk värdering utförts som:

Information om identifiering av objekt

- **Objektnummer** (för objekt som tillhör museet).
- **Kort beskrivning** (använd en standardterminologikälla).

Information om inkommande objekt

- **Ankomstnummer** (för de objekt som inte tillhör museet)

Information om ekonomisk värdering

- En identifierare för värderingstillfället – **Ekonomisk värdering – referensnummer** (använd ett standardformat).
- Namn på person i organisationen som har godkänt värderingen – **Ekonomisk värdering godkänd av** (använd standardformat för namn).
 - Datum för godkännandet – **Ekonomisk värdering – datum för godkännande** (använd ett standardformat).
- Namn på den som utfört värderingen och kontaktuppgifter om det är någon som anlitas externt:
 - **Värderat av** (använd standardformat för namn).
 - **Adress**.

■ **Registrera resultatet från den ekonomiska värderingen.**

Registrera följande för varje objekt eller objektgrupp:

Information om identifiering av objekt

- **Objektnummer**, för objekt som tillhör museet.

Information om inkommande objekt

- **Ankomstnummer**, för de objekt som inte tillhör museet.

Information om ekonomisk värdering av objekt

- Ekonomisk värdering – **Ekonomisk värdering av objekt**.
– Datum för ekonomisk värdering – **Ekonomisk värdering av objekt – datum** (använd ett standardformat).
- Typ av ekonomisk värdering – **Typ av ekonomisk värdering av objekt** (använd en standardterminologikälla).
- Anledningen till den ekonomiska värderingen – **Ekonomisk värdering av objekt – syfte** (använd en standardterminologikälla).
- Datum när den ekonomiska värdering bör förnyas – **Ekonomisk värdering av objekt – förnyelsedatum** (använd ett standardformat).
- Övrig information om den ekonomiska värderingen – **Ekonomisk värdering av objekt – kommentar**.

■ **Säkra och kontrollera åtkomst till information som rör ekonomisk värdering.**

Om information om ekonomisk värdering till exempel registreras i ett digitalt samlingsförvaltningssystem, säkerställ att relevanta fält bara kan ses av behöriga användare.

■ **Behåll alla originaldokument.**

Detta kan inkludera dokument som undertecknats av den som utfört värderingen eller ägare av objekt som godkänt värderingen. Arkivera dessa och registrera **Placering av dokument** under rätt objektposter så att informationen kan hittas i framtiden

■ **Uppdatera försäkringsskydd eller utställningsgaranti enligt den nya eller ändrade ekonomiska värderingen.**

Gå till *Försäkring och utställningsgaranti*.

Ekonomisk värdering

